

با کنترل بیماری های عفونی و توسعه امکانات درمانی کارآمد در برابر آنها ، و همچنین افزایش طول عمر در بسیاری از کشورها ، الگوی مرگ و میر در طول قرن اخیر به طور چشمگیری در کشورهای در حال توسعه و کم درآمد تغییر کرده است. به همین دلیل بیماری های مزمن و به خصوص سرطان به عنوان چالش برانگیزترین مشکل بهداشتی جدی در سیستم بهداشت عمومی در سراسر جهان بوده و باعث تحمیل بار بزرگ اقتصادی و روانی و همچنین از دست دادن حیات و باروری می شود. مطابق با آخرین گزارش مرکز کنترل و پیشگیری بیماری ها (CDC) ، سرطان در حال حاضر دومین علت مرگ و میر در آمریکا می باشد.

براساس گزارش سازمان بهداشت جهانی در مورد بار جهانی سرطان با استفاده از برآوردهای GLOBOCAN 2018 میزان بروز سرطان و مرگ و میر توسط آژانس بین المللی تحقیقات سرطان ، با تمرکز بر تغییرپذیری جغرافیایی در 20 منطقه جهان ، تخمین زده می شود 18.1 میلیون مورد سرطان جدید (17.0 میلیون نفر به استثنای سرطان پوست غیر ملانوما) و 9.6 میلیون مرگ و میر ناشی از سرطان (9.5 میلیون نفر به استثنای سرطان پوست غیرملانوم) در سال 2018 وجود داشته است.

براساس این گزارش ، در هر دو جنس ، سرطان ریه شایعترین سرطان تشخیص داده شده (11/6٪ از کل موارد) و علت اصلی مرگ و میر ناشی از سرطان (18.4٪ از مرگ و میرهای کل سرطان) بوده است ، و بعد از آن سرطان سرطان سینه زنان (11.6٪) ، سرطان پروستات (7.1٪) و سرطان کولورکتال (6.1٪) از نظر بروز و سرطان کولورکتال (9.2٪) ، سرطان معده (8.2٪) و سرطان کبد (8.2٪) از نظر مرگ و میر به ترتیب می باشند.

بر اساس آمارهای اخیر ارائه شده توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ایران، سرطان سومین علت شایع مرگ و میر بعد از بیماری های قلبی عروقی و تصادفات است. اگرچه سرطان سومین علت مرگ و میر در ایران است، مرگ و میر ناشی از آن در حال افزایش در طول دهه های اخیر بوده و لذا برنامه های کنترل ، ارزیابی و پیشگیری های موثر مبتنی بر جمعیت، باعث کاهش مرگ و میر مرتبط با سرطان خواهند بود.

اولین گام برای کنترل بار سرطان جمع آوری اطلاعات جامع و مبتنی بر جمعیت در مورد اطلاعات اپیدمیولوژیک ، بروز ، نوع و محل سرطان بوده و این اطلاعات به بهترین وجه در چارچوب برنامه های ثبت سرطان جمعیتی انجام می گیرند. این اطلاعات برای نظارت بر روند سرطان در طول زمان ، تعیین الگوهای سرطان در جوامع مختلف ، راهنمای برنامه ریزی و ارزیابی برنامه کنترل سرطان ، کمک به تعیین اولویت های تخصیص منابع سلامت ، و پیشبرد بالینی ، اپیدمیولوژیک ، و پژوهش در خدمات بهداشتی در اختیار متخصصان بهداشت عمومی قرار خواهد گرفت. برنامه ملی کنترل سرطان ایران شامل اجزاء مختلف پیشگیری، تشخیص زودرس، تشخیص و درمان انواع سرطان ها و ارائه مراقبت های تسکینی به تمام بیماران مبتلا به می باشد. ثبت سرطان به عنوان اساسی ترین بخش برنامه کنترل سرطان می باشد و اطلاعات آن علاوه بر تعیین الویت ها و ارزیابی وضعیت اثربخشی برنامه های کنترل سرطان، در انجام تحقیقات اپیدمیولوژیک و بالینی سرطان کاربردهای فراوانی دارد.